

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/109/2024
Identifikačné číslo spisu:	6419203033
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6419203033.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. Y. M., narodeného XX. G. XXXX, X.-F., C. XXX/XX, zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Miklóssym, Vráble, Hlavná 1221, proti žalovanej Bc. E. V., narodenej XX. R. XXXX, X. L., Y. XXX/XX, zastúpenej Špireková & Partners s.r.o., Žiar nad Hronom, Námestie Matice slovenskej 6, IČO: 47232811, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Barbara Murgašová, o zaplatenie 19.854,80 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 25C/16/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2024 sp. zn. 12Co/67/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2024 sp. zn. 12Co/67/2022 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 23. júna 2022 č. k. 25C/16/2019-820 zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 9.713,53 eura (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.), svedkovi O. O. svedočné nepriznal (výrok III.) a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok IV.).

1.1. Zastavenie konania prvostupňový súd odôvodnil čiastočným späťvzatím žaloby žalobcom v rámci jeho podania zo 07. decembra 2021.

1.2. Zvyšnej sumy vo výške 10.141,27 eura sa žalobca domáhal titulom náhrady škody, ktorú mu spôsobila žalovaná. V čase jeho pozbavenia spôsobilosti na právne úkony žalovaná bola súdom ustanovená za jeho opatrovníčku, v dôsledku čoho tiež hospodárila s majetkom žalobcom a výška požadovanej sumy 10.141,27 eura predstavuje spočítané sumy príslušenstva vymoženého v troch exekučných konaniach vedených proti žalobcovi, ku ktorým nemuselo dôjsť, ak by žalovaná podala opravné prostriedky proti platobným rozkazom resp. uhradila požadované sumy veriteľom. V tejto súvislosti žalobca poukazoval aj na skutočnosť, že žalovaná nepredkladala Okresnému súdu Piešťany (ktorý rozhodol o pozbavení spôsobilosti a ustanovení mu opatrovníka) správy o opatrencovi a nakladaní s jeho majetkom.

1.3. V súvislosti s opakovanými žiadosťami žalobcu o výsluch žalovanej a svedkyne Z. (ku ktorým

nedošlo, pozn.) prvostupňový súd uviedol, že „nevykonaný výsluch žalovanej, nakoľko žalovanú riadne predvolal na pojednávanie osobitným predvolaním, pričom žalovaná na pojednávaní ospravedlnila svoju neúčast' zo zdravotných dôvodov a zároveň nebol navrhnutý jej výsluch iným spôsobom. Súd zároveň po oboznámení sa so zápisnicou zo spisu 23C/16/2019 zistil, že by výsluchom svedkyne p. Z., ktorú navrhol vypočuť žalobca, nepriniesol inú zmenu rozhodovania vo veci, a preto z uvedeného dôvodu nevykonaný jej výsluch. Súd tak má za to, že by ďalšie dokazovanie výsluchom bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. ... Súd pri zistení skutkové (správne zistení skutkového, pozn.) stavu vychádzal aj zo spisových materiálov tunajšieho súdu č. k. 5C/15/2019 a č. k. 23C/16/2019, v rámci ktorých sa súd oboznámil aj z vyjadreniami žalovanej vypočutej v domácom prostredí a z výsluchom svedkyne p. U. Z.. ... Konania 5C/15/2019 a 23C/16/2019 neboli do dnešného dňa právoplatne skončené z dôvodu podaných odvolaní voči rozsudkom".

1.4. Prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, „že žalobca v konaní nepreukázal také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že žalovaná v čase rozhodnom pre vznik posudzovaného nároku na náhradu škody konala v rozpore s najlepším záujmom žalobcu", v dôsledku čoho v tejto časti žalobu zamietol. V ďalšom poukázal na závery trestného stíhania iniciované žalobcom, z ktorých vyplynulo, že žalovaná znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku nenaplnila. V súvislosti s nepodaním opravných prostriedkov žalovanou ďalej uviedol, že nebola povinná podať opravný prostriedok, pričom mal za preukázané, že „žalovaná v čase prebiehajúcich exekučných konaní vykonáva svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme žalobcu. V sporných exekučných konaniach žalovaná predkladala návrhy, námietky príp. iné úkony smerujúce k zastaveniu exekučných konaní do vyčerpania všetkých zákonných možností".

1.5. K námietke žalobcu „že žalovaná mala k dispozícii dostatok finančných prostriedkov na to, aby nedošlo k začatiu exekučných konaní, pričom sa mala dohodnúť s veriteľmi" súd uviedol, že „[z] vyjadrení strán sporu a aj z predloženého záznamu p. M. je zrejmé, že pohľadávky žalobcu mohli výrazným spôsobom znížiť hodnotu majetku žalobcu, s ktorým žalovaná hospodárila. Súd však nemá preukázané, aké konkrétne finančné prostriedky a v akej výške mala mať žalovaná k dispozícii na úhradu pohľadávok veriteľov v čase rozhodnom pre uzavretie akýchkoľvek dohôd. Žalobca v konaní žiadny spôsobom nepreukázal výšku finančných prostriedkov na úhradu pohľadávok, s ktorými mala žalovaná disponovať. Súd v tejto veci uvádza, že dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca súdu síce predložil dôkazy, na základe ktorých mu boli vyplácané, príp. získané finančné prostriedky, avšak nepreukázal konkrétnu výšku, s ktorou by mala žalovaná disponovať a uhrádzať jeho pohľadávky. Argumentácia žalobcu, že žalovaná mala, resp. musela mať k dispozícii dostatok finančných prostriedkov podľa názoru súdu neobstojí".

1.6. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP na základe zásady úspechu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd") na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. februára 2024 sp. zn. 12Co/67/2022 prvostupňový rozsudok v napadnutej časti (výrok II. a IV.) potvrdil a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd sa stotožnil so závermi prvoinštančného súdu. Rozhodnutie bolo podľa jeho názoru v napadnutých výrokoch plne správne, pretože bolo výsledkom dodržania tak procesného postupu určeného Civilným sporovým poriadkom, ako aj výsledkom správnej aplikácie hmotnoprávných predpisov. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolacie dôvody vymedzené žalobcom v podanom odvolaní neboli naplnené.

2.2. V súvislosti s námietkou „žalobcu týkajúcu sa doručenia písomného vyjadrenia žalovanej zo dňa 02. 05. 2022 na pojednávaní dňa 27. 05. 2022, odvolací súd konštatuje, že v tejto súvislosti nebolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces. Predmetné vyjadrenie bolo žalobcovi na pojednávaní dňa 27. 05. 2022 doručené a podľa zápisnice z pojednávania žalobca cestou právneho zástupcu tento postup nijak nenamietal. Mohol pritom požiadať o prerušenie pojednávania, resp. o jeho odročenie, ak nebol schopný okamžite reagovať, takisto sa mohol k podaniu vyjadriť dodatočne do vyhlásenia rozhodnutia vo veci dňa 23. 06. 2022 a tiež mal možnosť naň reagovať v rámci odvolacieho konania, keď odvolací súd zdôrazňuje, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jednotu".

2.3. Ďalej uviedol, že „[s]úd prvej inštalácie opodstatnene nevykonaný dokazovanie výsluchom žalobcu a žalovanej, pričom svoj procesný postup patrične odôvodnil. Aj odvolací súd je toho názoru, že ak žalobca vyvodzoval zodpovednosť žalovanej za uplatnenú škodu primárne z toho, že mala ako jeho

opatrovníčka dostatok majetku na úhradu jeho dlhov, tak mal preukázať aké jeho konkrétne finančné prostriedky a v akej výške mala žalovaná v relevantnom čase k dispozícii a napriek tomu neuhradila jeho dlhy, v dôsledku čoho k nim prirástlo príslušenstvo (úroky z omeškania, trovy konaní). Podľa odvolacieho súdu výpovede žalobcu a žalovanej ako sporových strán ... by neboli spôsobilými preukázať uvedené skutočnosti (pozri napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/107/2019). Okrem toho, podľa ust. § 195 ods. 1 CSP je výsluch strany namieste vtedy, ak tvrdené skutočnosti nemožno preukázať inak a v tomto prípade bolo úlohou žalobcu tvrdiť a inak preukázať, že žalovaná mala v rozhodnom období konkrétne financie a nielen predložiť listinné dôkazy bez zodpovedajúcich skutkových tvrdení, ako mu to správne vytkol už prvoinštančný súd, ktorý správne poukázal aj na to, že opis rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Po druhé, povinnosťou strany v prípade nariadenia jej výsluchu súdom je len dostaviť sa na výsluch, z ust. § 195 ods. 2 CSP ale nevyplyva jej povinnosť vypovedať (v porovnaní so svedkom, ktorý je k tomu povinný podľa § 196 ods. 2 CSP). A po tretie, vzhľadom na písomné nesúhlasné stanoviská žalovanej so žalobou možno sotva predpokladať, že by pred súdom uviedla opak toho čo celý čas tvrdila". V súvislosti s nevypočutím svedkyne Z. odvolací súd uviedol, že „považuje za správny postup prvoinštančného súdu aj v tom, že nevypočul ako svedkyňu U. Z.. Výsluch menovanej bol nadbytočný, lebo z jej výpovede v inom súdnom konaní sp. zn. 23C/16/2019 vyplynulo, že nemala vedomosť s akým majetkom žalobcu a akým spôsobom žalovaná ako jeho opatrovníčka nakladala".

2.4. K námietke žalobcu, že neboli vykonané ním predložené listinné dôkazy uviedol, že boli vykonané na pojednávaniach dňa 16. februára 2022 a 27. mája 2022. Rovnako tak odvolací súd nezistil, že by súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ďalej uviedol, že žalobca nespochybňoval ani v odvolaní, že dlhoval predmetné sumy veriteľom, bolo by potom v rozpore s jeho záujmami, ak by opatrovníčka podaním opravných prostriedkov navyšovala trovy týchto súdnych konaní. Aj keď odvolací súd nesúhlasil s tvrdením prvostupňového súdu, že žalovaná nepochybila, ak nepodávala príslušnému opatrovateľskému súdu správy o žalobcovi, ani uvedená okolnosť nemala žiadny priamy vplyv na vznik povinnosti žalobcu uhradiť príslušný dlh. „Príčinou toho, že žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť okrem samotných dlhov aj ich príslušenstvo tvorené úrokmi z omeškania a trovami súdnych a exekučných konaní bola skutočnosť, že dlhy neboli uhradené riadne a včas, avšak nemožno za to pričítať zodpovednosť žalovanej ako opatrovníčke žalobcu, lebo ako správne uviedol už prvoinštančný súd, žalobca nepreukázal, že jeho majetok v čase splatnosti dlhov postačoval na ich úhradu. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca sa v spore snažil preukázať aké mal celkové príjmy počas obdobia, kedy namiesto neho konala žalovaná ako opatrovníčka, resp. aké príjmy a majetok mal aj predtým, avšak nijak nereflektoval na skutočnosť, že okrem troch dlhov, ktorých náhradu príslušenstva urobil predmetom tohto sporu, mal aj množstvo ďalších dlhov, ktoré žalovaná musela z jeho majetku a príjmov uhradiť. To nepopieral ani samotný žalobca a preto nebolo možné urobiť záver o dostatočnosti jeho majetku na úhradu dlhov len spočítaním jeho príjmov, resp. majetku z daného obdobia. Odvolací súd dáva za pravdu žalobcovi, že zastavenie trestného stíhania samozrejme nevylučuje možné porušenie povinnosti žalovanou ako opatrovníčkou, avšak i výsledok tohto trestného konania je nepriamym dôkazom toho, že žalovaná nenakladala s majetkom žalobcu na jeho škodu".

2.5. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, a to podľa § 420 písm. f) CSP. Po opise priebehu konania v rozsiahlej polemike s procesnými i hmotnoprávnymi závermi nižších súdov (dovolanie bolo podané na 18 stranách, pozn.) navrhol zmeniť napadnuté odvolacie rozhodnutie tak, že žalovaná je povinná zaplatiť mu žalovanú sumu a trovy konania alternatívne zrušiť napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V podstatnom namietal, že „súd prvej inštancie nevykonával dôkazy navrhované žalobcom a odvolací súd toto pochybenie ... nenapravil napriek tomu, že daný dôvod bol uplatnený ... ako dôvod odvolací". V tomto ohľade namietal, že počas celého konania sa neuskutočnil výsluch žalovanej, ktorá sa na pojednávania opakovane nedostavovala, pričom dôvod jej ospravedlnenia zo strany právnej zástupkyne nebol náležitý. Prvostupňový súd tento návrh žalobcu najskôr akceptoval, keď žalovanú na pojednávanie predvolával s výslovným upozornením,

že jej výsluch je potrebný, neskôr od jej výsluchu upustil. Takýto postup nižších súdov považoval za zásadné porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ žalovaná poukazovala na jej zdravotný stav, kvôli ktorému sa pojednávania nezúčastňovala mal súd uvedenú skutočnosť náležite verifikovať (napr. znaleckým posudkom), pričom napr. v iných súdnych konaniach bola žalovaná osobne vypočutá (napr. na Okresnom súde v Topoľčanoch) resp. sa výsluchov zúčastnila (na polícii) resp. bola vypočutá v domácom prostredí. Pokiaľ nižšie súdy poukazovali na vyjadrenia žalovanej v inom súdnom konaní, netýkalo sa to teraz posudzovaného predmetu konania. Rovnako žalobca navrhoval vypočutie svedkyne Z., ku ktorému nedošlo, pričom dôvod jej výsluchu žalobca riadne uviedol v jeho podaní zo 14. februára 2020. V ďalšom namietal pripustenie - ako dôkazu - písomného záznamu zo stretnutia s H. M. z 10. decembra 2019, riadne nevykonanie všetkých jeho listinných dôkazov predložených v konaní a riadne nedoručenie písomného vyjadrenia žalovanej z 02. mája 2022. V ďalšom v rozsahu namietaného dokazovania namietal nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia a nesprávne vyhodnotenie dôkazov.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla dovolanie zamietnuť a priznať jej náhradu dovolacích trov. V podstatnom poukázala na vecne i právne správne rozhodnutia nižších súdov.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je v časti prípustné a aj dôvodné, a preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

6. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi konštatované skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 Základných princípov CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

8. Z obsahu dovolania (vychádzajúc z článku 11 ods. 1 Základných princípov CSP a ustanovenia § 124 ods. 1 CSP) vyplýva, že podľa názoru dovolateľa k zásahu do jeho práva na spravodlivý proces došlo postupom súdov nižších inštancií tým, že nevykonali ním navrhované dôkazy (výsluch žalovanej,

svedkyne Z.), akceptovali ako dôkaz písomný záznam zo stretnutia s H. M. z 10. decembra 2019, riadne nevykonali všetky listinné dôkazy predložené žalobcom a riadne nedoručili písomné vyjadrenie žalovanej z 02. mája 2022.

9. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku v súvislosti s opakovanými žiadosťami žalobcu o výsluch žalovanej (ku ktorému nedošlo, pozn.) uviedol, že „nevykonaný výsluch žalovanej, nakoľko žalovanú riadne predvolal na pojednávanie osobitným predvolaním, pričom žalovaná na pojednávaní ospravedlnila svoju neúčast' zo zdravotných dôvodov a zároveň nebol navrhnutý jej výsluch iným spôsobom. ... Súd pri zistení skutkovej (správne zistení skutkového, pozn.) stavu vychádzal aj zo spisových materiálov tunajšieho súdu č. k. 5C/15/2019 a č. k. 23C/16/2019, v rámci ktorých sa sud oboznámil aj z vyjadreniami žalovanej vypočutej v domácom prostredí ... Konania 5C/15/2019 a 23C/16/2019 neboli do dnešného dňa právoplatne skončené z dôvodu podaných odvolaní voči rozsudkom" (bod 1.3.). S týmito závermi a odôvodnením sa v zásade stotožnil aj odvolací súd keď poukázal na to, že žalovaná by nebola spôsobilá preukázať rozhodné skutočnosti, jej výsluch nebol namieste ani s poukazom na ustanovenie § 195 ods. 1 CSP, keďže „v tomto prípade bolo úlohou žalobcu tvrdiť a inak preukázať, že žalovaná mala v rozhodnom období konkrétne financie". Poukázal tiež na to, že povinnosťou strany je síce dostaviť sa na výsluch, ale nie je povinná vypovedať a že bolo možné predpokladať, že by pred súdom uviedla opak toho, čo uviedla v písomnom nesúhlasnom stanovisku resp. že „žalobca nepreukázal, že jeho majetok v čase splatnosti dlhov postačoval na ich úhradu" (bod 2.4.) .

10. Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo a z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ktorú má navrhnutý dôkaz overiť alebo vyvrátiť, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím argumentom je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (pozri napr. 4Cdo/100/2018).

11. Dovolateľ v priebehu sporu opakovane navrhoval výsluch žalovanej, ktorá v rozhodnom čase konala za neho, zariaďovala jeho záležitosti a ako opatrovatelka nakladala s jeho majetkom. Práve v súvislosti s touto jej činnosťou mu mala vzniknúť škoda, ktorú v súdnom konaní požadoval. Dovolací súd už na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že predmetom tohto dovolacieho prieskumu nie je vecné posúdenie nároku žalobcu v tom smere, či tento dôvodný alebo nedôvodný resp. či žalobca preukázal alebo nie všetky zákonné náležitosti právneho inštitútu náhrady škody. Na strane druhej pokiaľ nižšie súdy medzi iným zistili v rámci skutkového stavu, že nemali „preukázané, aké konkrétne finančné prostriedky a v akej výške mala mať žalovaná k dispozícii na úhradu pohľadávok veriteľov v čase rozhodnom pre uzavretie akýchkoľvek dohôd" (bod 1.5.) resp. že „[ž]alobca v konaní žiadny spôsobom nepreukázal výšku finančných prostriedkov na úhradu pohľadávok, s ktorými mala žalovaná disponovať" (2.4.) je už na prvý pohľad zrejmé, že nevykonanie výsluchu žalovanej (prípadne inej procesne a právne účinnej a vhodnej konfrontácie sporových strán) mohlo mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nebolo možné bezpečne ustáliť a teda aj na existenciu relevantnej súvislosti s predmetom konania.

12. Pokiaľ dovolateľ v rámci podaného dovolania namietal ďalšie vady procesného charakteru (nevypočutie svedkyne Z., písomné vyjadrenie H. M., riadne nevykonanie listinných dôkazov žalobcu a nedoručenie vyjadrenia žalovanej) najvyšší súd uvádza, že tieto nedosiahli/nemohli dosiahnuť potrebnú intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces už len na základe dôvodov uvádzaných odvolacím súdom, na ktoré dovolací súd poukazuje (body 9, 11, 12 a 13 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

13. Dovolací súd preto po preskúmaní rozhodnutí súdov nižších inštancií konštatuje, že dovolacia námietka žalobcu týkajúca sa prípustnosti a aj dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je v časti opodstatnená. Procesný postup súdov nižších inštancií, ktorým odmietli vykonať žalobcom navrhovaný dôkaz - výsluch žalovanej, mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu veci tak z hľadiska tvrdení žalobcu, ako aj samotných zistení súdov. Nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústavy“) [pozri III. ÚS 332/09]. V takomto prípade by prichádzalo do úvahy aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť strán sporu v civilnom sporovom konaní podľa článku 47 ods. 3 ústavy, keďže nevykonanie stranou sporu navrhovaného dôkazu by ju oproti druhej strane sporu znevýhodňovalo.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci došlo k zásadnému procesnoprávnemu pochybeniu, ktoré nebolo odstránené ani odvolacím súdom v rámci odvolacieho konania a preto dovolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

15. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.